

Барча ҳамду сано, мақтов Аллоҳнинг Ўзига хосдир

10:40 / 02.12.2025 1423

لَا أَقُوْنَ مَا لَمْ يَلْعَنُوْهُ لَوْلَا اِيْلَاصِيْبِنَّا لَانَعَامُ هُنَّ عَلٰى اِيْضَارِ سَابِعِنَّا بِنَع
لَوْلَا ذُوْمُوِي فِي هَاتَا فَا مَكَرْدَا تُجْرُوْكَ وَكَذٰلِكَ اِلٰلِ تَضِيْحُوْنَ وَجِيْنُ تَسُوْتِ جِيْنِ اللّٰهِ فَسُبْحٰنَ جَبْصِي نِي ح
بُوْتَلِيْل فِي هَاتَا فَا مَكَرْدَا اِيْسُمِي نِي ح نُّهَلَا قُوْمُو

Ибн Аббос розияллоҳу анҳумодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ким субҳ кирганда «Субҳаналлоҳи ҳийна тумсуна ва ҳийна тусбиҳуун»ни то «ва казалика тухражун»гача айтса, ўша куни ундан ўтиб кетган нарсани идрок қилади. Ким уларни кеч кирганда айтса, ўша кечаси ундан ўтиб кетган нарсани идрок қилади», дедилар».

Абу Довуд ривояти.

Бу ривоятда ўқиб юриш тавсия қилинаётган нарса «Рум» сурасидаги уч оят – 17, 18 ва 19-оятлардир. Уларни ёдлаб, ўқиб юришга одатланган одамларга кўп нарса ваъда қилинмоқда. Жумладан, ўша кун ёки тундаги ўтказиб юборган яхшиликларнинг савобига эришади.

Мазкур уч оятнинг маънолари ва тафсири билан танишиб қўяйлик.

«Бас, тунга киришингизда ҳам, тонгга киришингизда ҳам Аллоҳни поклаб ёд этинг» (17-оят).

Аллоҳни поклаб ёд этишдан мурод тасбеҳ айтиш. Тасбеҳ энг аввало дилда бўлиб, сўнгра тилга кўчади. «Субҳаналлоҳ» калимасини такрорлаш тасбеҳ айтиш ҳисобланади.

«Осмонлару ердаги ҳамду сано Униқидир. Оқшомда ва пешинда ҳам (поклаб ёд этинг)» (18-оят).

Дунёда барча ҳамду сано, мақтов Аллоҳнинг Ўзига хосдир. Сизлар Унга оқшом ва Пешин пайтларида ҳам тасбеҳ айтингиз.

«Ўликдан тирикни чиқарур ва тирикдан ўликни чиқарур ва ерни ўлимидан кейин тирилтирур. Шунга ўхшаш, (сиз ҳам) чиқарилурсиз» (19-оят).

Ушбу оятда ҳар доим борлиқда такрорланиб турадиган ҳолат ажойиб услубда баён қилинмоқда. Бу дунёда доимий равишда ўликдан тирик, тирикдан ўлик чиқиб туради. Ҳар бир сонияда қандайдир ўсимлик қурийди, бошқаси уруғдан чиқади. Кимдир ўлади, кимдир туғилади. Бу нарса ерда ҳам, кўкда ҳам, сувда ҳам такрорланиб туради. Сон-саноғига етиб бўлмайдиган ушбу жараёнларнинг ҳар бирини Аллоҳ таоло амалга оширади.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 35-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2023 йил 2 августдаги 02-07/6202-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.